

מילוי טופס 161 החדש (דיווח בעת פרישה מעבודה) - הבהרות

מרץ 2024
חוזר מקצועי מספר 27/24

החל מ-1 בינואר 2024, על כל פרישת עובד מעבודה יש לדווח באמצעות טופס 161 החדש - "הודעה על פרישה מעבודה" (טופס אשר החליף את טפסי 161 ו-161א', שהיו בתוקף עד למועד זה)¹.

במסגרת הטופס החדש, רשות המסים מבצעת התאמה לחידושים הרגולטוריים, שהתהוו בשנים האחרונות בתחום דיני המס והנחיות רשות שוק ההון לתחום הפנסיה והגמל. הטופס מאפשר תיעוד של חלופות לבחירות של העובד לגבי זכויותיו הסוציאליות והמיסויית בתחום הפנסיה (מה שלא היה תמיד משתקף בברור בטפסים הישנים).

יש להדגיש, כי במסגרת הטופס החדש המעסיק נדרש למלא נתונים בחלק א' של הטופס ולהעבירו לעובד, אשר מצדו מתבסס על נתוני המעביד שהוזנו בחלק א', ואמור לציין את בחירותיו לעניין היבטי המס וזכויותיו הסוציאליות בחלק ב', ולהשיבו למעסיק בתוך 10 ימים.

נדגיש, כי החלופות לבחירת העובד הן בין היתר של רצף זכויות פיצויים, רצף זכויות קצבה, פריסת הכנסות וחישוב נכון ומדויק של פטור המס המגיע בעת פרישה. כל אלו מקבלים משנה תוקף לאחר פרסומו של הטופס החדש.

מילוי הטופס החדש דורש הבנה מעמיקה של דיני המס הנובעים מהנתונים, אשר המעביד מזין אותם (חלק א' לטופס) ומהחלופות האפשרויות לעובד (חלק ב' לטופס). כתוצאה מכך, לא פעם העובדים מבקשים הסברים מהאחראים על מערכת השכר בארגון הנחיות לאופן מילוי הטופס והמשמעות עבורם. נבקש להבהיר כי לבחירות העובד במילוי חלק ב' של טופס 161 תהיינה השלכות לגבי זכויות עתידיות בכספי פיצויים ותגמולים שנצברו לו.

על פניו, אין זה מתפקידו של המעביד לתת ייעוץ מיסוי בעת פרישה לעובד, היות ובכך הוא מקבל על עצמו אחריות מקצועית על המשמעות הכספית של בחירות העובד הפורש. מעסיקים, אשר ילו

¹ ראו חוזרינו 1/24, 78/23, 52/23.

בעצמם את העובד במילוי טופס 161 עלולים להיות חשופים לטענות ותביעות משפטיות עתידיות. רצוי ומומלץ להימנע מכך. יובהר, כי המעביד יכול לתת הסבר טכני כיצד חושבו הנתונים הרשומים בטופס, אולם מוצע להימנע מכל מעורבות לגבי בחירת החלופות האפשרויות לעובד בחלק ב'.

מבדיקת טפסי 161 החדשים מתברר שלא ניתן להסתמך בלעדית על נתונים אוטומטיים מתוכנות השכר, אשר מכינות את בסיסי הנתונים בחלק א' לטופס 161 החדש. לא אחת התגלו טעויות בכל אחת מהמשבצות למילוי על ידי המעביד. שגיאות אלו פוגעות, בין היתר, בזכויות העובדים, אשר מסתמכים על נתוני המעסיק. בחלק ג' מצהיר המעסיק על נכונות הנתונים שהוזנו בחלק א' וכי הפרטים שמולאו בחלק ג' מולאו כנדרש. מס הכנסה מטיל על המעסיקים אחריות, כך שלא תעמוד למעסיק טענה כי הסתמך על תוכנת השכר.

יצוין, כי רשות המסים מאפשרת הליך דיווח מקוון, אשר מטרתו להקל על הליך פרישה מעבודה של העובד. עם זאת, נכון לעתה, המערכת המקוונת נמצאת בתחילת דרכה ואינה ממצה את כל ההשלכות. על המעביד, הנעזר במערכת המקוונת, לבחון היטב ולעקוב מקרוב על ההליך הן מנקודת מבט המעביד והן מנקודת מבט העובד.

ניתן לפנות למשרדנו בעזרה במילוי הטופס, מידע לגבי משמעויות המיסוי, הדרכת עובדים עוזבים ועוד.

למידע נוסף ניתן לפנות ל:

רו"ח אבי אלמגור: 0523-287049, avim@mbtcpa.co.il

רו"ח (משפטן) אייל לבנת: 052-3632125, eyal@mbtcpa.co.il